

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет іноземної філології
Кафедра англійської мови

Дипломна робота
магістра

з теми: **«АМЕРИКАНСЬКІ ІНАВГУРАЦІЙНІ ПРОМОВИ:
КОГНІТИВНО-РИТОРИЧНИЙ ПІДХІД»**

Виконав: магістрант 2 курсу,
групи Ang1- M20
спеціальності 014 Середня освіта
(Мова і література (англійська) за
освітньо-професійною програмою
Середня освіта (Англійська мова і
зарубіжна література)
Паровий Денис Олександрович

Керівник: Кришталюк Г. А.,
кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри англійської мови

Рецензент: Яремчук І. М.,
кандидат філологічних наук, старший
викладач кафедри німецької мови

Кам'янець-Подільський – 2021 рік

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ДИСКУРСИВНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ІНАВГУРАЦІЙНИХ ПРОМОВ	6
1.1. Риторика, мова, дискурс крізь призму політики	6
1.2. Жанр – складник дискурсу.....	16
1.3. Структура інавгураційних промов	21
1.4. Методика дискурсивно-риторичного аналізу американських інавгураційних промов	30
Висновки до розділу	35
РОЗДІЛ 2. ДИСКУРСИВНО-РИТОРИЧНИЙ АНАЛІЗ ІНАВГУРАЦІЙНИХ ПРОМОВ АМЕРИКАНСЬКИХ ПРЕЗИДЕНТІВ	37
2.1. Покроковий жанровий аналіз інавгураційних промов	37
2.2. Дискурсивні функції інавгураційних промов	43
2.3. Риторичні стратегії в інавгураційних промовах	49
2.4. Концептуальний аспект конструювання інавгураційних промов	54
2.4.1. Концептуальна метафора	54
2.4.2. Опозиція концептів	60
2.5. Перекладацькі трансформації в інавгураційних промовах	63
2.6. Контекстуальний аналіз інавгураційної промови	71
Висновки до розділу	75
ВИСНОВКИ	78
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	81

ВСТУП

Політичний дискурс повсякчас привертає увагу науковців, які вивчають мову, дискурс та особистість. У наш час політичний дискурс є важливим індикатором вживання мови та її розвитку.

У США вибори президента є важливою незмінною подією, яка має певні часові та просторові рамки. Свідченням події, її державотворчого й урочистого значення є інавгураційна промова новообраного президента, що є його візитівкою, репрезентантом.

Інавгураційна промова має відносно стійку, визначену форму викладу та представлення. Однак, певні структурні, змістові та стилістичні ознаки вказують на її оригінальність, а також того, хто її виголошує.

Інавгураційні промови різних періодів проголошують різні цінності, концепти та ідеології [49, с. 2]. Аудиторія отримує разом з дискурсом інавгураційної промови подію в цілому, її конструкт. Інавгураційна промова – це тип взаємодії особистості та суспільства, одна з форм такої взаємодії [23, с. 14].

Актуальність цього дослідження полягає у повсюдності політичного дискурсу, його різноаспектності та різножанровості, що привертає увагу дослідників. В усі часи інавгураційна промова була у центрі вивчення, однак ракурс її вивчення змінюється з опорою на загальнонаукові тенденції.

Метою дипломної роботи є дослідження риторичних та функціональних ознак дискурсу інавгураційних промов американських президентів.

Мета роботи передбачає розв'язання таких **завдань**:

- встановити дискурсивні та жанрові особливості інавгураційних промов американських президентів;
- дослідити структурно-змістові розрізнявальні ознаки об'єкта дослідження;
- виокремити покрокові особливості інавгураційних промов США;
- розглянути риторичні стратегії, закладені в промовах;

- встановити функції інавгураційних промов американських президентів;
- визначити та представити мовно-стилістичні показники промов;
- проаналізувати перекладацькі трансформації в інавгураційних промовах.

Матеріалом дослідження слугували інавгураційні промови президентів США, зокрема, Ф.Д. Рузвельта, Б.Обами, Д. Трампа, Дж. Байдена та ін.

Об'єктом дослідження є тексти інавгураційних промов президентів США.

Предметом дослідження обрано жанрові, дискурсивні, мовно-стилістичні, риторичні та функціональні особливості інавгураційних промов президентів США.

Наукова новизна дипломної роботи полягає у спробі різноаспектного вивчення інавгураційних промов американських президентів.

Практичне значення полягає у можливості використовувати його результати у забезпеченні навчальних дисциплін: «Сучасний англомовний дискурс», «Практичний курс англійської мови», у роботі студентських наукових гуртків.

Методи дослідження. Поставлені в дипломній роботі мета та завдання обумовили застосування таких методів і прийомів: дискурсивного аналізу для цілісного аналізу промов; ритичного – для виявлення стратегій, задіяних у промовах; мовно-стилістичного – для пояснення дискурсу та його змісту; функціонального – для встановлення функціонального навантаження текстів інавгураційних промов; контекстуального – для визначення цілісного змістового навантаження інавгураційних промов, їхньої адресантно-адресатної ваги.

Апробація результатів магістерської роботи здійснена на трьох студентських конференціях: ІХ Міжнародній студентській Інтернет-конференції у м. Вінниця, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського «МОВА, ОСВІТА, КУЛЬТУРА: Інтеграційні

тенденції в сучасному світі» (26 березня, 2021 р.), IX Міжнародній студентській Інтернет-конференції у м. Кам'янець-Подільському, Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка «Мова у міждисциплінарному контексті безперервної освіти» (1-7 квітня 2021 р.) та звітній конференції студентів, магістрантів і аспірантів К-ПНУ імені Івана Огієнка (5-6 жовтня 2021 р.).

Публікації. Основні положення й результати дослідження висвітлено у двох статтях: “Inaugural address of American presidents”, “Rhetorical markers in inaugural addresses of American presidents”.

Структура й обсяг дипломної роботи. Магістерська робота загальним обсягом 87 сторінок (основний текст становить 80 сторінок) складається із вступу, двох розділів із висновками до кожного з них, загальних висновків, списку використаних джерел.

Основний зміст роботи. У вступі обґрунтовується вибір теми, описуються об'єкт та предмет дослідження, визначаються мета, завдання, методи дослідження, розкриваються новизна та практична цінність роботи, зазначається структура та обсяг роботи.

У першому розділі – “**Дискурсивне дослідження інавгураційних промов**” – представлено інавгураційну промову як жанр політичного дискурсу, розглянуто жанрові, структурно-композиційні та риторичні аспекти інавгураційних промов.

У другому розділі – “**Дискурсивно-риторичний аналіз інавгураційних промов американських президентів**” представлено результати дослідження текстів інавгураційних промов президентів США у дискурсивному, жанровому, риторичному, мовно-стилістичному, контекстуальному, перекладацькому та функціональному аспектах. Проаналізовано та узагальнено результати аналізу текстів промов Фр. Д. Рузвельта, Б. Обами, Д. Трампа, Дж. Байдена та ін.

У загальних висновках підводяться підсумки виконаної роботи.

Список використаних джерел містить 72 позиції.

ВИСНОВКИ

Дискурс – це простір для комунікації влади та народу. Для такої комунікації використовують різні види дискурсу, що взаємодіють: політичного, інституційного. Ці два види дискурсу зумовлюють виникнення власне інавгураційного дискурсу, якому притаманна особлива стандартизація, стилістика, особливо синтаксична.

Інавгураційна промова – це перше офіційне звернення голови держави до свого народу після його обрання на цю посаду. Це твори створені для політиків, що пояснює їхню інституційну природу.

З точки зору досягнення прагматичних завдань інавгураційний дискурс призначений, по-перше, висловити подяку прихильникам за обрання особи президентом США, по-друге, призначений вплинути на опонентів з метою або ж пом'якшення їхнього ставлення до нього як опонента, навіть, до рівня нейтральності, або ж з метою приєднання опонентів до табору його прихильників

Інавгураційний дискурс має ознаки дискурсу харизматичної особистості, де дискурс харизматичної особистості – це дискурс заклику, апелятивний дискурс, який розглядається як пара-вербальний медіум, за допомогою якого харизматична особистість звертається до своїх прихильників, спонукаючи їх тим самим до зміни поведінки й / або мислення.

Слід зазначити, що харизматичний лідер має успіх у середовищі своїх прихильників і завжди орієнтується саме на цю аудиторію. В орієнтації на аудиторію своїх прихильників харизматичний лідер в апелятивних виступах намагається "налаштувати себе та аудиторію на спільну емоційну хвилю, унаслідок чого виникає різкий сплеск емоцій у всіх учасників комунікації, який ще називають харизматичним екстазом.

З іншого боку, статут президента США змушує президента у своєму інавгураційному виступі орієнтуватися на більш широкий загальний аудиторії: від прихильників, нейтральної частини до опонентів. Саме тому,

президент змушений використати, зовсім, іншу тактику – тактику впливу на опонентів.

Узагальнимо й зазначимо, що для політичних промов характерна триблокова структура: вступний, основний, заключний комунікаційні блоки. Вступний комунікативний блок виступів політика мають такі типи: вступ із звертанням до аудиторії; вступ, визначений структурою промови; вступ, визначений комунікативною ситуацією. Основні комунікативні блоки виступів можуть бути прості – з однією темою, і складні, які включають дві, три або чотири мікротеми. Заключні комунікативні блоки промов короткі, хоча трапляються винятки – заключний композиційний блок відсутні взагалі.

Для досягнення своїх головних комунікативних завдань, вплинути на американську аудиторію доповідач використовує арсенал мовних засобів впливу на реципієнта, серед яких – синтаксичні стилістичні засоби.

Інавгураційний дискурс орієнтований на різнопланову аудиторію: від прихильників політики, нейтральної частини до його опонентів. Для реалізації своїх прагматичних завдань президент достатньо майстерно використовує стилістично марковані одиниці мови синтаксичного рівня: полісиндетони, повтори, паралельні конструкції з анафоричним та епіфоричним повторами, ланцюжкові повтори, вставні слова та конструкції, стверджувальні форми, які здатні емоційно вплинути на співрозмовника, привернути його увагу до поданої інформації.

Промови американських президентів відображають, представляють та узаконюють провладну розбудову держави в дискурсі. У роботі простежено риторичні маркери будівництва нації, зміни і владних зіткнень.

У дипломній роботі здійснено різноплановий дискурсивно-риторичний аналіз, що включає покроковий жанровий аналіз, функціональний аналіз, риторично-стилістичний аналіз, стратегічний аналіз, а також простеження перекладацьких трансформацій та узагальнений аналіз інавгураційних промов.

Президентський дискурс у воєнний час характеризується більш коротким, стислим способом вираження думок президента. У своїх інавгураційних промовах президенти США активно використовують різні способи вираження модальності. За допомогою синтаксичних засобів виражається суб'єктивна оцінка. Крім того, президенти використовують прийом цитування, що сприяє об'єктивізації оцінки. Інавгураційні промови військового часу характеризуються зниженням модальності бажаності і збільшенням модальності повинності.

У ході дослідження здійснено покроковий жанровий аналіз промов Ф.Д. Рузвельта, Барака Обама, Дональда Трампа, Джо Байдена. Виявлено, що усі виявлені кроки присутні у досліджених інавгураційних промовах і є стандартизованими. Найбільш позитивною, м'якою, оптимістичною, з ознаками художньої стилістики є промова Барака Обама. Вона насичена метафорами та метоніміями, що створюють асоціативність мовлення.

У Ф.Д. Рузвельта важливою є військова метафора, як демонструє осмислення дійсності його часу. Для нього ПОЛІТИКА – це ВІЙНА. В усіх проаналізованих інавгураційних промовах осмислення інформації ґрунтується на протиставленні добра і зла, позитивних і негативних концептів, із перемогою перших.

Протиставляються концепти ПРАВДИ і НЕПРАВДИ у Ф.Д. Рузвельта та Джо Байдена. Для першого – це комунікативні концепти, а для другого – це об'єкти, які потребують уваги та догляду. Джо Байден також перелічує інші концепти-об'єкти, які варті уваги.

Перспективами подальших досліджень поглиблене когнітивно-дискурсивне вивчення інавгураційних промов президентів різних періодів історії США та систематизація їх лінгво-дискурсивної реалізації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алешина Е.Ю. Публичный политический дискурс конфликтной ситуации. М.: Прометей, 2015. 220 с.
2. Арутюнова Н. Д. Язык и мир человека. М.: Языки русской культуры, 1998. 896 с.
3. Афанасьєва О.М. Метафорика сучасного політологічного дискурсу в зіставному аспекті// Мовні і концептуальні картини світу. 2011. Випуск 36. С. 63-68.
4. Барт Р. Від твору до тексту. Барт Р. Антологія світової літературнокритичної думки ХХ ст. / пер. Ю. Гудзя. Львів: Літопис, 1996. С.378–384.
5. Бахтин М.М. Проблема речевых жанров. Собрание сочинений. М. : Русские словари, 1996. Т. 5. С. 159 – 206.
6. Бацевич Ф.С. Лінгвістична генологія: проблеми і перспективи: монографія. Львів : ПАІС, 2005. 264 с.
7. Блох М.Я. Текст в динамике становления и его семь жизней. Язык. Культура. Речевое общение. 2013. № 3. С. 5–8.
8. Бурмістенко, Т. В. Французька інавгураційна промова та її лінгвопрагматичні особливості. Електронний ресурс. / Т. В. Бурмістенко, М. О. Ярошевська. Режим доступу: irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis
9. Ван Дейк Т. А. Дискурс и власть: репрезентация доминирования в языке и коммуникации. М.: Книжный дом «ЛИБРОКОМ», 2013. 344 с.
10. Воронов Ю., Любезнова Н. Ораторское искусство Франклина Делано Рузвельта. Саратов, 2015. 328 с.
11. Глінка Н.В., Зайченко Ю. Експресивні засоби й стилістичні прийоми вираження експресивності та особливості їх перекладу. Вісник Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут". Серія Філологія. Педагогіка. 2013. Вип.2. С. 34 – 39.

12. Демьянков В. Политический дискурс как предмет политологической филологии. Политическая наука. Политический дискурс: история и современные исследования. 2002. № 3. URL: <http://tinyurl.com/pekyanc>
13. Діденко М.О. Політичний виступ як тип тексту (на матеріалі виступів німецьких політичних діячів кінця 20 століття) : автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04. Одеса, 2001. 19 с.
14. Дячук Н.В. Особливості політичного мовлення в інавгураційній промові. Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія». Острог : Вид-во НаУОА, 2018. Вип. 2(70), червень С. 76–79.
15. Еко У. Роль читача: дослідження з семіотики текстів / пер. з англ. М.Гірняк. Львів: «Літопис», 2004. 383 с.
16. Каліщук Д.М., Лінгвокультурні особливості перекладу політичного дискурсу. Вісник СумДУ. 2006. С. 153–159.
17. Карпчук Н.П. Адресованість в офіційному та неофіційному англomовному дискурсі (комунікативно-прагматичний аналіз): автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04. Харків, 2005. 21 с.
18. Лакофф Дж., Джонсон М. Метафоры, которыми мы живем. Теория метафоры. М., 1990. С. 387-415.
19. Лощенова І. Ф., Нікішина В.В. Перекладацькі трансформації як ефективний засіб досягнення адекватності перекладу. Наукові записки Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя. Серія Філологічні науки. 2014. Кн.3. С.102 – 105.
20. Лященко О. А. Прагматичний потенціал метафори в газетному тексті. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*, 2014. № 10, т. 1. С. 148-150.
21. Моргун Е.А. Концептуальная организация композиционной структуры инаугурационной речи: когнитивно-прагматический анализ (на материале инаугурационных речей американских президентов). Мир науки, культуры, образования. 2010. № 2. Т. 21. С. 189-191.

22. Моргун Е. А. Концептуальное моделирование инаугурационного дискурса: когнитивно-прагматический аспект (на материале инаугурационных речей американских президентов). Актуальные вопросы филологии и методики преподавания иностранных языков. СПб.: Электронная книга, 2010. С. 380- 385.
23. Нагорна Л.П. Політична мова і мовна політика: діапазон можливостей політичної лінгвістики. К.: Світогляд, 2005. 315 с.
24. Олещук П. Теоретичні засади аналізу політичних наративів як засобу дослідження політичного дискурсу. URL: <http://www.viche.info/journal/2014/> (дата звернення: 05.10.2020)
25. Ончуленко М. Жанри політичного дискурсу. URL: http://www.rusnauka.com/22_NNP_2011/Philologia/3_90961.doc.htm
26. Павлуцька В.О. Політичний дискурс: особливості та функції // Вісник Житомирського державного університету. Випуск 39. Філологічні науки. Житомир, 2008. С. 218 – 221.
27. Пильгун Е. В. Концептуализация инаугурационного дискурса президентов США. Актуальные вопросы филологии, педагогики и методики преподавания иностранных языков: сборник научных трудов. Выпуск 1. ЭБ БГ ОБЩЕСТВЕННЫЕ НАУКИ: Языкознание, 2013. С. 92-99.
28. Рузвельт Ф. Первая инаугурационная речь / История США в документах. URL: <http://tinyurl.com/blwnsf8> (дата звернення: 02.09.2020)
29. Серажим К. Дискурс як соціолінгвальне явище: методологія, архітектоніка, варіативність (на матеріалах сучасної газетної публіцистики): монографія / за ред. В.Різуна. Київ: Нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, 2002. 392 с.
30. Сиротин Д.В. Тактика дискредитации в речах Ф.Д. Рузвельта и Б. Обамы: диахронический аспект. Материалы Международного молодежного научного форума «ЛОМОНОСОВ-2011» / Отв. ред. А.И. Андреев, А.В. Андриянов, Е.А. Антипов, М.В. Чистякова. М.: МАКС Пресс, 2011. С.1-3.

31. Славова Л.Л. Мовна особистість політика у дзеркалі образно-асоціативного сприйняття: США – Україна. Мовні і концептуальні картини світу. 2014. Вип. 47. № 2. С. 335-345.
32. Стецик Т.С. Лінгвопрагматика стратегії персуазивності в дебатах і промовах і дебатах сучасних американських політиків: автореф. дис. ... на здобуття канд. філол. наук: 10.02.04. Чернівці, 2016. 20 с.
33. Тазмина А.Т. Проблемы современной американской президентской риторики. Изд-во Хакасского гос. ун-та, 2001. 154 с.
34. Теория и методика лингвистического анализа политического текста: моногр. / отв. ред. А. П. Чудинов ; А. П. Чудинов, Э. В. Будаев, Е. В. Дзюба, Н. Н. Кошкарлова, О. Н. Кондратьева, М. В. Никифорова, И. С. Пирожкова, Н. Б. Руженцева, О. А. Солопова; Урал. гос. пед. ун-т. Екатеринбург, 2016.
35. Флад К. Политический миф. Теоретическое исследование / пер. с англ. А. Георгиева. М. : Прогресс-Традиция, 2004. 264 с.
36. Фоменко О. С. Лінгвістичний аналіз сучасного політичного дискурсу США: дис.... канд. філол. наук. К., 1998. 214 с.
37. Хомський Н. Роздуми про мову / пер. з англ. Львів: Ініціатива, 2000. 352 с.
38. Чернявская В. Дискурс как объект лингвистических исследований. Ученые записки Таврического национального университета им. В. И. Вернадского Серия «Филология. Социальные коммуникации». 2011. URL: http://science.crimea.edu/zapiski/2011/filologiya/uch24_3fn/041.pdf
39. Чорна О.О. Особливості функціонування метафори в політичному дискурсі сучасної публіцистики (на матеріалі української та чеської періодики). Лінгвістика і поетика тексту. Філологічні студії. 2013. Вип. 9. С. 637-643.
40. Чудинов А.П. Политическая лингвистика. М., 2008. 256 с.
41. Шарова А. Лінгвістичний вимір політичної інформації: становлення політичної лінгвістики. Наукові праці. 2009. Т. 110. № 97. URL: <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/naukpraci/politics/2009/110-97-21.pdf>

42. Шейгал Е. И. Семиотика политического дискурса: монография. Волгоград: Перемена, 2000. 386 с.
43. Шейгал Е. И. Инаугурационное обращение как жанр политического дискурса. Жанры речи. Вып. 3. Саратов: Изд-во Гос. учеб.-науч. центра «Колледж», 2002. С. 205–214.
44. Эльштайн Дж. Б. О взаимосвязи между политическим языком и политической реальностью. Логос. 2005. № 3 (48). С. 135–142. URL: <http://tinyurl.com/pax4f53>.
45. Abudayeh, Barkuzar Dubbati. (2020) Politeness strategies in translating Donald Trump's offensive language into Arabic. Perspectives. Vol 28. № 3, P. 424-439.
46. Beard A. The language of politics. London : Routledge. 2000, 121 p.
47. Bhatia, Vijay K. Analysing genre : language use in professional settings. London: Longman. 1993, 200 p.
48. Campbell G. The Philosophy of Rhetoric. N.Y., 1973.
49. Casey, Leigh, "Working as Civic and Patriotic Duty for Consumption Michelle: A Critical Discourse Analysis of American Presidential Inaugural Speeches Since World War II". UNLV Theses, Dissertations, Professional Papers, and Capstones. 2016. <http://dx.doi.org/10.34917/9112042Va>
50. Dijk T.A. van. What is political discourse analysis? Amsterdam: Political linguistics, 1998. P. 11 – 52.
51. Dijk T.A. Discourse and Context: A Sociocognitive Approach. New York: Cambridge University Press, 2006. 267 p.
52. Donald Trump Inauguration Speech. URL: <https://www.politico.com/story/2017/01/full-text-donald-trump-inauguration-speech-transcript-233907>
53. Fausey, C. M. and Matlock, T. Can Grammar Win Elections? Political Psychology. 2001. Vol. 32. № 4, P. 563-574.
54. Halliday M.A.K., Hasan R. Language, context, and text: aspect of language in a social-semiotic perspective. OUP, 1989.

55. Inaugural Address of Barack Obama. The Avalon Project. URL: https://avalon.law.yale.edu/21st_century/obama.asp
56. Inaugural Address by Joseph R. Biden, Jr.
URL: <https://www.whitehouse.gov/briefing-room/speeches-remarks/2021/01/20/inaugural-address-by-president-joseph-r-biden-jr/>
57. Miradir J. F. A move analysis of written feedback in higher education. *RELC Journal*. 2000. Vol. 31 # 1. P. 45-60
58. Munday J. A model of appraisal: Spanish interpretations of President Trump's inaugural address 2017, *Perspectives*, Vol. 26, № 2. P. 180-195. DOI: [10.1080/0907676X.2017.1388415](https://doi.org/10.1080/0907676X.2017.1388415)
59. Munir A. A Stylistic Analysis of Barack's Obama Inaugural Address. A Thesis. 2014. 106 p.
60. Musolff A. *Metaphor and Political Discourse : analogical reasoning in debates about Europe*. Palgrave Macmillan, 2004. 350 p.
61. Nagorska T. The Structure of Political speeches of Winston Churchill: linguistic approach. *The culture of the peoples of Prychornomor'ya*. 2007. №110. P. 54-56.
62. Newmark P. *A Textbook of Translation*. Harlow: Pearson Education Limited, 2008. 292 p.
63. Paltridge P. *Discourse Analysis: An Introduction*. London: Continuum International Publishing Group, 2006, 239 p.
64. Parovyi D. Rhetorical markers in inaugural addresses of American presidents. *МОВА, ОСВІТА, КУЛЬТУРА: Інтеграційні тенденції в сучасному світі: матеріали XIX міжнародної студентської Інтернет-конференції, 26 березня 2021 р., Вінниця / гол. ред. Т. І. Ямчинська*. Вінниця, 2021. P. 92-93.
65. Parovyi D. Inaugural address of American presidents. *Мова в міждисциплінарному контексті безперервної освіти: збірник матеріалів ІХ Міжнародної студентської Інтернет-конференції (1-7 квітня 2021 р.)*. – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2021. С. 123-126.

66. Noppen Jean-Pierre van. The Presidential inaugural address. A genre analysis. Brussel: Université Libre de Bruxelles. Les Cahiers du CeDoP, 2002. P. 2-24.
67. Schilb, J. Rhetorical refusals: Defying audiences' expectations. Carbondale: Southern Illinois University Press. 2007, 205 p.
68. Sheckels. Th. F. Place, genre, and polyphony in Barack Obama's election night address. American Behavioral Scientist. 2010. Vol. 54, № 4. P. 394-405.
69. The First Inaugural Address of Franklin D. Roosevelt. The Avalon Project. URL: https://avalon.law.yale.edu/20th_century/froos1.asp
70. Trosborg A. Analysing professional genres. John Benjamins Publishing, 2000. 255 p.
71. Thenet D., Hamilton H. E., Schiffrin D. The Handbook of Discourse Analysis. Oxford : Willey Blackwell, 2015. 953 p.
72. Wang Junling. A Critical Discourse Analysis of Barack Obama's Speeches, Journal of Language Teaching and Research. 2010. Vol. 1. № 3. P. 254-261.